

Renty z tytułu niezdolności do pracy

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 24, maj 2013 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 5013

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu w przypadku, gdy łącznie spełnia następujące warunki:

- jest niezdolny do pracy,
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy:
 - co najmniej 5 lat ubezpieczenia (okresów składkowych i nieskładkowych) w ostatnim 10-leciu przed zgłoszeniem wniosku lub przed powstaniem niezdolności do pracy,
 - jeśli niezdolność do pracy powstała w wieku poniżej 30 lat, okresy te są odpowiednio krótsze – wynoszą od 1 roku do 4 lat,
 - 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn wyłącznie okresu składkowego (nie uwzględnia się okresów nieskładkowych) przy całkowitej niezdolności do pracy i nie jest wymagany co najmniej 5-letni okres ubezpieczenia w ostatnim 10-leciu przed zgłoszeniem wniosku lub przed powstaniem niezdolności do pracy,
- niezdolność do pracy powstała w niektórych okresach składkowych i nieskładkowych, ale nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Warunek ten nie dotyczy ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Oceny niezdolności do pracy dokonuje, w formie orzeczenia, lekarz orzecznik ZUS. Lekarz orzecznik ZUS ocenia niezdolność do pracy, jej stopień, a także dokonuje ustaleń dotyczących:

- daty powstania niezdolności do pracy,
- trwałości lub przewidywanego okresu trwania niezdolności do pracy,
- związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami,
- niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- celowości przekwalifikowania zawodowego.

Za **niezdolną do pracy** uważa się osobę, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolna do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Częściowo niezdolna do pracy jest osoba, która utraciła – w znacznym stopniu – zdolność do wykonywania pracy zgodnej z posiadanym przez nią poziomem kwalifikacji.

Niezdolność do pracy jest orzekana na okres do 5 lat lub na dłuższy okres – jeżeli nie ma rokowań co do odzyskania zdolności do pracy przed upływem 5 lat. Renta przysługuje przez okres orzeczonej niezdolności do pracy (wskazany w decyzji ZUS).

Od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS osobie zainteresowanej przysługuje prawo wniesienia odwołania do komisji lekarskiej ZUS w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Z kolei Prezes ZUS może zgłosić zarzut wadliwości orzeczenia i przekazać sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej ZUS w terminie 14 dni od wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS.

Dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie renty z tytułu niezdolności do pracy stanowi:

Renty z tytułu niezdolności do pracy

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 24, maj 2013 00:00

Rafał Rudka

Odśloni: 5013

- orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono odwołania lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości,
- orzeczenie komisji lekarskiej ZUS.

Renta z tytułu niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje niezależnie od długości okresu ubezpieczenia wypadkowego oraz bez względu na datę powstania niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą.

Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę określoną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.

UWAGA: Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosi: 24% kwoty bazowej + 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów składkowych + 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych (Okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych) + 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych oraz nieskładkowych, przypadających od dnia zgłoszenia wniosku o rentę do dnia, w którym rencista ukończyłby 60 lat.

Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosi 75% renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Jeżeli osoba uprawniona do renty została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, przysługuje jej dodatek pielęgnacyjny (patrz: pkt 5.14).

Wysokość renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej liczona jest tak jak renta z tytułu niezdolności do pracy przy czym nie może być niższa niż:

- 60% podstawy wymiaru renty – dla osoby częściowo niezdolnej do pracy,
- 80% podstawy wymiaru renty – dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy,
- 100% podstawy wymiaru renty – dla osoby uprawnionej do renty szkoleniowej.

Podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową może być ustalona od wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wyższego niż 250%. W przypadku jednak dokonania wyliczeń z wykorzystaniem wyższego niż 250% wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty nie obowiązują określone wyżej gwarancje.

Struktura rent z tytułu niezdolności do pracy w 2011 roku według stopnia niezdolności do pracy

Renty z tytułu niezdolności do pracy w roku 2011 pobierało 1 124,3 tys. osób, a przeciętna wysokość renty wyniosła 1262,17 zł miesięcznie. Nowo przyznanych rent z tytułu niezdolności do pracy w 2011 roku było 47,8 tys.

Renty z tytułu niezdolności do pracy

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 24, maj 2013 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 5013

Rent z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w 2011 roku średnio miesięcznie było pobieranych 209,3 tys., a przeciętna wysokość świadczenia wynosiła 2466,08 zł. Stanowiły one 17,8% wszystkich rent z tytułu niezdolności do pracy.

Źródło: Ubezpieczenia społeczne w Polsce, ZUS, Warszawa 2012